

УДК 657.62:336.767

*В. О. Ганусич,**к. е. н., доцент, доцент кафедри обліку і аудиту,
Закарпатський угорський інститут ім. Ф. Ракоці II
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6902-6303>**К. С. Ганусич,**здобувач освітнього ступеня "бакалавр", Ужгородський національний університет
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0007-2770-3055>*

DOI: 10.32702/2306-6814.2025.2.173

АНАЛІЗ ESG РЕЙТИНГУ ТЕХНОЛОГІЧНИХ КОМПАНІЙ, АКЦІЇ ЯКИХ ТОРГУЮТЬСЯ НА ФОНДОВОМУ РИНКУ, З МЕТОЮ ПРИЙНЯТТЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ РІШЕНЬ

V. Hanusych,

PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor at The Department of Accounting and Auditing, Ferenc Rakoczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education

K. Hanusych,

Candidate of educational degree "bachelor", Uzhhorod National University

ANALYSIS OF ESG RATINGS OF TECHNOLOGY COMPANIES TRADED ON THE STOCK MARKET FOR INVESTMENT DECISION-MAKING

У статті досліджується роль ESG-рейтингів (екологічних, соціальних та управлінських) в оцінці практик сталого розвитку технологічних компаній, акції яких котируються на фондових ринках. Проаналізовано методології основних ESG-рейтингових агентств, зокрема S&P Global ESG, MSCI ESG Research, Sustainalytics, JUST Capital, LSEG (London Stock Exchange Group), Bloomberg, EcoVadis, висвітлено відмінності в їхніх підходах і, як наслідок, варіації в рейтингах. Дослідження виявило наявність певного зв'язку між ESG-рейтингом та показником рентабельності. Компанії з високими ESG-рейтингами, наприклад ASML Holding NV (AAA), демонструють один із найвищих Profit Margin (26.4%). Водночас компанії з нижчими ESG-рейтингами, зокрема Tesla Inc, мають середній рівень Profit Margin (13.12%). Отримані результати підкреслюють важливість ESG-рейтингів для прийняття інвестиційних рішень, оскільки вони дають уявлення про довгострокові ризики та можливості розвитку, а також стратегію компанії.

This article delves into the significance of ESG (Environmental, Social, and Governance) ratings as a crucial factor in assessing the sustainability practices and long-term viability of technology companies listed on stock markets. Recognizing the increasing relevance of ESG considerations in investment decision-making, the study provides a comparative analysis of methodologies employed by leading ESG rating agencies such as S&P Global ESG, MSCI ESG Research, Sustainalytics, JUST Capital, LSEG (London Stock Exchange Group), Bloomberg, EcoVadis. Each agency's approach to rating is scrutinized, revealing differences in criteria weighting, data sources, and evaluative frameworks, which often lead to significant disparities in ESG scores for the same companies.

The analysis focuses on a selection of prominent technology companies, examining their ESG ratings and financial performance indicators, particularly Profit Margin, to explore potential correlations. The findings suggest a weak to moderate positive correlation between higher ESG scores and improved financial metrics, indicating that companies with robust sustainability strategies may also deliver better financial outcomes. However, the results vary depending on specific industry contexts and company practices, underscoring the need for nuanced interpretations of ESG data.

The article further discusses the implications of ESG ratings for investors, emphasizing their role as a tool for evaluating long-term risks and opportunities. High ESG ratings are shown to attract increased investment due to their association with reduced operational risks, enhanced corporate reputation, and alignment with global sustainability trends. Conversely, lower ESG scores often signal areas requiring improvement, potentially deterring socially conscious investors. Companies with high ESG ratings, such as ASML Holding NV (AAA), have one of the highest Profit Margin (26.4%). At the same time, companies with lower ESG ratings, such as Tesla Inc, have an average Profit Margin (13.12%).

In conclusion, the study highlights the importance of incorporating ESG considerations into investment strategies, advocating for the use of diverse and comprehensive rating data to achieve a balanced perspective. Recommendations include integrating ESG metrics into financial analyses, prioritizing companies with strong sustainability records, and leveraging insights from multiple rating agencies to account for methodological differences. This approach aims to equip investors with a more holistic understanding of potential investment opportunities and challenges, fostering informed decision-making in the dynamic landscape of sustainable finance.

Ключові слова: технологічні компанії, esg-рейтинг, інвестиційні рішення, сталий розвиток, фінансові показники.

Key words: technology companies, ESG rating, investment decisions sustainable development financial indicators.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Сучасний світ фінансів зазнає значних трансформацій у зв'язку з усвідомленням суспільною важливості сталого розвитку людства на всіх рівнях: глобальному, регіональному та на рівні окремих компаній. Зміни клімату, зростання соціальних вимог до бізнесу та необхідність підвищення якості управлінських рішень зумовлюють появу нових стандартів оцінювання діяльності компаній. Оцінка ESG (екологічних, соціальних та управлінських) факторів стає основою для сучасних інвестиційних рішень. ESG-рейтинги створюють базу для аналізу ризиків, що дозволяє інвесторам зрозуміти довгострокові перспективи та можливість сталого розвитку компанії. Стандарти ESG здатні продемонструвати як діяльність компанії впливає на її цінність та сприйняття інвесторами. В світлі цих трендів постає проблема оцінювання та аналізу ESG-рейтингів у контексті прийняття інвестиційних рішень, особливо щодо технологічних секторів. Детальний аналіз та зрозуміння ролі ESG-показників дозволять інвесторам приймати виважені та обгрунтовані стратегічні інвестиційні рішення.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

В наукових працях вітчизняних вчених активно обговорюється тема відповідності компаній цілям сталого розвитку та визначення їх ESG-рейтингу. Зміст ESG-аналізу та відповідність показників діяльності компанії критеріям оцінювання та рівня ризикованості вивчали Лагодієнко О. [1, 11, 12], Руденко С., Лагодієнко Н. [1], Бондаренко, Л., Скоропад, І. [2], Кіржецький М., Кіржецька Ю. [4].

Питання важливості формування звітності із сталого розвитку або ESG-звітності піднімаються у працях Корчагіної Л.Ф. [6]. Застосування ESG-підходу у процесі інвестування та обгрунтування стратегічних інвестиційних рішень розкривали у своїх працях: Камінський А.Б., Негрей М.В., Федчун А. [3], Леус Д. В. [5], Матос П. [7], Воронько-Невіднича Т.В., Собчишин В.М., Носенко В.О., Хрипко А.А., Катрич Д.А. [8], Макаренко І.О. [10].

Важливість дотримання ESG-принципів задля розвитку нашої держави та створення конкурентного середовища відображено у працях Коновальченко А. [9] та Лівощко Т. [13], Пшик Б.І. [14], Яцишина К., Яцишин Т. [15].

Незважаючи на ґрунтовне дослідження принципів ESG-аналізу недостатньо вивченими лишаються методи визначення ступеня ризикованості, так званого ESG-рейтингу, окремими рейтинговими агентствами. Методика оцінки суттєво впливає на інвестиційну привабливість компаній на ринку, особливо у сферах з високою волатильністю, таких як технологічний сектор.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Метою статті є аналіз методології розрахунку ESG-рейтингів та оцінка їх впливу на прийняття інвестиційних рішень у технологічних компаніях.

Основними завданнями дослідження є:

- вивчення методики оцінювання ESG-рейтингів окремими агентствами, а саме S&P Global ESG, MSCI ESG Research, Sustainalytics, JUST Capital, LSEG (London Stock Exchange Group), Bloomberg, EcoVadis;

- порівняння підходів до оцінювання ступеня ризикованості на основі ESG-аналізу ТОП 10 технологічних компаній за капіталізацією на фондовому ринку: Tesla Inc, Apple Inc, Accenture plc, Adobe Inc, ASML Holding NV, Broadcom Inc, Salesforce Inc, Cisco Systems Inc, Microsoft Corporation, ServiceNow Inc.

- оцінка значущості екологічних, соціальних та управлінських факторів у формуванні інвестиційної привабливості компаній.

- аналіз взаємозв'язку між високими ESG-рейтинговими оцінками та фінансовими показниками діяльності компаній.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

В сучасних умовах для прийняття інвестиційних рішень доцільно проводити аналіз не тільки фінансових показників, а й показників які відображають сталий розвиток компанії. Для цього інвестори застосовують ESG-рейтинги та корпоративні звіти про сталий розвиток. Зміст ESG-аналізу, який включає екологічні (E), соціальні (S) і управлінські (G) чинники, розкривався автором у попередніх дослідженнях [16].

Основними постачальниками ESG-рейтингів є S&P Global ESG, MSCI ESG Research, Sustainalytics, JUST Capital, LSEG (London Stock Exchange Group), Bloomberg, EcoVadis. Ці агентства регулярно публікують актуальну інформацію для інвесторів, переважно інформація є безкоштовною. На деяких ресурсах із ESG-рейтингами можна ознайомитися після попередньої авторизації.

При прийнятті управлінських рішень важливо розуміти, що необхідно вивчати не тільки ESG-рейтинги компаній, які розглядаються як потенційні об'єкти інвестування, а й оцінку ступеня ризикованості країн. Для цього застосовують інтерактивні карти, як наприклад Risk watch initiative [17]. На цьому ресурсі індекс ESG об'єднує результати трьох субіндексів, які відповідно називаються "Навколишнє середовище", "Права людини" та "Охорона здоров'я та безпека". Оцінки країн представлені за шкалою від 0 до 100, де 0 відповідає найнижчому ризику, а 100 — найвищому. Карта також поділяє країни на 5 рівнів ризику — від дуже низького (найсвітліший відтінок) до дуже високого (найтемніший від-

тінок). Україна з індексом 77 відповідає середньому ступеню ризикованості.

Основними рейтинговими агентствами, які є постачальниками ESG-рейтингів окремих компаній є:

1. S&P Global ESG [18].

Фокус аналізу S&P Global ESG зосереджений на тому, як компанії справляються з такими питаннями, як зміна клімату, соціальна відповідальність та етичне управління. Процес дослідження оцінки корпоративної сталості CSA (Corporate Sustainability Assessment) є основою для ESG рейтингів і надає компаніям та фінансовим установам можливість зрозуміти як можливості, так і виклики через детальну та прозору інформацію про сталий розвиток компанії.

Методи оцінки рейтингів ESG, задекларовані S&P Global, включають оцінку результатів компанії в управлінні матеріальними ризиками, можливостями та впливами, що стосуються екологічних, соціальних та управлінських аспектів. Оцінка базується на поєднанні розкритої компанією інформації, аналізу медіа та зацікавлених сторін, моделюванні та глибокій взаємодії з компанією через процес оцінки корпоративної сталості S&P Global (CSA). Оцінка корпоративної сталості включає 62 галузевих анкети. На сайті розміщені приклади галузевих анкет для банків, фармацевтичних компаній, металургійної та гірничодобувної галузей. Компанії, запрошені до участі в CSA, можуть отримати доступ до найновішої галузевої анкети через портал CSA.

Рейтинги ESG від S&P Global оцінюються за шкалою від 0 до 100, де 100 — це максимальний бал. Бали нараховуються на рівні окремих питань в залежності оцінки до 1 000 базових даних відповідно до заздалегідь визначених критеріїв оцінювання, які враховують доступність, якість, актуальність та результати компанії за питаннями сталого розвитку.

2. MSCI ESG Research [19].

MSCI ESG Research — провідний постачальник оцінок і досліджень в галузі екологічних, соціальних та управлінських (ESG) факторів, який надає оцінки на основі критеріїв охорони навколишнього середовища, соціальної відповідальності та корпоративного управління. Їх оцінка представлена у формі таблиця оцінок, який показує, наскільки добре компанії піклуються про навколишнє середовище, ставляться до своїх працівників і ведуть відповідальний бізнес. Завдяки MSCI ESG Research інвестори можуть обирати компанії, що відповідають їх цінностям і сприяють позитивним змінам у суспільстві.

На початку цього року MSCI ESG оновила свою методологію оцінки, що призвело до пониження рейтингу ESG для тисяч біржових фондів (ETFs), причому сотні з них можуть бути позбавлені своїх оцінок повністю.

Методика дослідження MSCI ESG Research визначає ESG-ризик та можливості як екологічні, соціальні або управлінські питання, які можуть призвести до фінансових втрат або вигод для компанії. Оцінки MSCI ESG є порівняльними в межах галузі і визначаються на рівні окремої компанії. Кожна оцінка враховує вплив компанії на потенційно суттєві ESG-ризик, якість систем управління та структури корпоративного управління, здатність задовольняти попит на ринку щодо продуктів та послуг, які мають позитивний екологічний або соціальний внесок.

Шкала оцінок MSCI ESG:

AAA — Компанії з оцінкою AAA мають найвищу оцінку ESG, присвоєну MSCI ESG Research. Порівняно з глобальними галузевими конкурентами, вони застосовують найсильніші управлінські підходи для управління своїми ESG-ризиками та часто займаються продуктами або послугами, які надають екологічні чи соціальні рішення для споживачів. Компанії з оцінкою AAA повинні відповідати високому рівню якості корпоративного управління і не можуть бути замішані у скандалах чи судових справах.

AA — Компанії з оцінкою AA застосовують потужні управлінські підходи щодо ESG-ризиків та можливостей у порівнянні з глобальними галузевими конкурентами.

A — Компанії з оцінкою A застосовують сильні управлінські заходи щодо своїх ESG-ризиків та можливостей у порівнянні з глобальними галузевими конкурентами.

BBB — Компанії з оцінкою BBB мають помірковані управлінські підходи щодо своїх ESG-ризиків та можливостей у порівнянні з глобальними галузевими конкурентами.

BB — Компанії з оцінкою BB мають слабкі управлінські підходи щодо ESG-ризиків та можливостей у порівнянні з глобальними галузевими конкурентами.

B — Компанії з оцінкою B мають погані управлінські підходи щодо ESG-ризиків та можливостей у порівнянні з глобальними галузевими конкурентами.

CCC — Компанії з оцінкою CCC мають найнижчу оцінку ESG, присвоєну MSCI ESG Research. Порівняно з глобальними галузевими конкурентами, вони мають дуже слабкі управлінські підходи щодо ESG-ризиків та можливостей. Компанії з оцінкою CCC, як правило, залучені до скандалів чи суперечок в екологічній сфері чи у сфері корпоративного управління.

3. Sustainalytics [20].

Sustainalytics, підрозділ американської фінансової компанії Morningstar, є ще одним відомим постачальником оцінок ESG. Він допомагає інвесторам оцінити, як компанії виконують вимоги щодо факторів ESG. Завдяки їх інструменту порівняння, можна порівняти свою компанію з трьома конкурентами в межах однієї галузі та отримати початкове уявлення про можливі прогалини у порівнянні з ними.

У квітні 2023 року Sustainalytics представила свої нормативи переходу на низький рівень вуглецевих викидів. Новий інструмент, розроблений для допомоги інвесторам у оцінці поточної відповідності компанії науково обґрунтованому шляху до досягнення нульових викидів. Ця оцінка має на меті обмежити глобальне потепління до 1,5 °C, пропонуючи об'єктивний і орієнтований на майбутнє підхід до оцінки зобов'язань компанії щодо переходу на низьковуглецеву економіку.

Методи оцінки ESG-ризиків від Morningstar Sustainalytics дозволяють виміряти ступінь ризику для економічної вартості компанії, який виникає через фактори ESG. При цьому оцінюють величину нереалізованих ESG-ризиків компанії. Для кожної компанії нереалізований ризик вимірюється шляхом оцінки набору суттєвих ESG-питань, з точки зору їх впливу на діяльність

компанії та управління ними. Сума нереалізованих ризиків по кожному питанню дає єдину оцінку, яка відображає загальний ESG-ризик компанії.

Оцінка ESG-ризиків компанії присвоюється по одній з п'яти категорій:

Незначний ризик (загальна оцінка нереалізованого ризику між 0 та 9,99 балів): ESG фактори вважаються такими, що не мають значного впливу на вартість підприємства.

Низький ризик (загальна оцінка нереалізованого ризику між 10 та 19,99 балів): ESG фактори вважаються такими, що спричиняють низький ризик для вартості підприємства.

Середній ризик (загальна оцінка нереалізованого ризику між 20 та 29,99 балів): ESG фактори вважаються такими, що спричиняють середній ризик для вартості підприємства.

Високий ризик (загальна оцінка нереалізованого ризику між 30 та 39,99 балів): ESG фактори вважаються такими, що спричиняють високий ризик для вартості підприємства.

Серйозний ризик (загальна оцінка нереалізованого ризику 40 балів і більше): ESG фактори вважаються такими, що спричиняють серйозний ризик для вартості підприємства.

4. JUST Capital [21].

JUST Capital — це некомерційна організація, яка зосереджується на соціальній та екологічній відповідальності. Вона оцінює та ранжує компанії за такими факторами, як ставлення до працівників, взаємодія з громадою та екологічний вплив.

Методологія JUST 100 оцінює компанії, що входять до індексу Russell 1000, за 20 важливими питаннями, 5 групами зацікавлених сторін та 245 конкретними показниками даних.

Згідно з JUST Capital, компанії, які потрапляють до списку JUST 100, зазвичай створюють більше робочих місць, виплачують вищі зарплати, пропонують більше можливостей для кар'єрного росту та пільг для працівників, зменшують викиди вуглекислого газу, а також мають вищі прибутки та рентабельність інвестицій порівняно з іншими компаніями в індексі Russell 1000. У січні 2023 року було оголошено рейтинги, і Bank of America Corporation, Nvidia та Microsoft зайняли перші місця у списку.

Для складання щорічного рейтингу Найстійкіших компаній Америки методологія JUST Capital слідує чотирьохетапному процесу:

Дослідження опитувань: JUST Capital проводить як якісні фокус-групи, так і кількісні опитування представницької вибірки американської публіки, щоб зрозуміти, які питання відображають справедливую корпоративну поведінку, як ці питання мають бути визначені та їх відносна важливість (або вагу).

Оцінка компаній: Використовуючи свій досвід для інтерпретації громадської думки та визначення ефективних заходів корпоративних найкращих практик, JUST Capital визначає та збирає конкретні дані, що оцінюють, як компанії з рейтинг-сукупності (за індексом Russell 1000) справляються з цими питаннями.

Перевірка даних компанії: Компанії отримують можливість перевірити зібрані дані та подати пропозиції

щодо їх коригування. Щоб підтримати свої пропозиції, компанії повинні надати відкриті джерела інформації.

Рейтинг: JUST Capital розробляє модель рейтингу, яка використовує результати опитувань і оцінки компаній для виставлення балів та ранжування компаній у сукупності. Таким чином генерується загальний рейтинг усіх компаній у сукупності, а також галузеві рейтинги для порівняння ефективності компаній з їхніми конкурентами по індустрії.

5. LSEG [22].

LSEG (Refinitiv) — це міжнародний постачальник фінансових показників і технологій для аналітики, що надає доступ до фінансових даних, інструментів для оцінки ризиків, а також інноваційних платформ для торгівлі та управління активами. LSEG (London Stock Exchange Group) придбала Refinitiv, компанію, що спеціалізується на фінансових ринках, у 2020 році. Це дозволило об'єднати потужності LSEG з передовими технологіями Refinitiv для надання клієнтам доступу до більш ніж 50 мільйонів даних про компанії, фінансові ринки та економічні показники, включаючи інформацію про ESG.

У контексті ESG-оцінок LSEG (Refinitiv) пропонує різноманітні інструменти, які допомагають оцінити стійкість і корпоративну соціальну відповідальність компаній.

В основі методології лежать унікальні вагові коефіцієнти ESG (істотність). Оскільки важливість факторів ESG відрізняється залежно від галузей, LSEG (Refinitiv) відобразили істотність кожного показника для кожної галузі за шкалою від 1 до 10.

Стимулювання прозорості розкриття інформації компанією є основою методології. З урахуванням вагових коефіцієнтів, нерозкриття "неважливих" даних не сильно впливає на оцінку компанії, в той час як відсутність звітності по "дуже важливих" показниках негативно впливатиме на оцінку.

Методологія оцінки також намагається вирішити проблему упередженості за ринковою капіталізацією великих компаній шляхом введення вагової оцінки "тяжкості компанії", яка дозволяє коригувати оцінку залежно від розміру компанії. З такою ж метою введено індустріальні та країнові бенчмарки для полегшення порівняльного аналізу в межах груп однорідних компаній.

Застосовується методологія оцінки за процентом для усунення прихованих додаткових обчислень. Ця методологія дозволяє LSEG виробляти оцінку від 0 до 100, а також легко зрозумілі літерні оцінки.

6. Bloomberg ESG Disclosures Scores [23].

Bloomberg — це одна з провідних міжнародних компаній, що спеціалізується на наданні фінансової інформації, даних, аналітики та новин. Bloomberg забезпечує свою клієнтську базу, яка складається з інвесторів, аналітиків, корпорацій та урядів, різноманітними інструментами для оцінки фінансових ринків і компаній.

Основна платформа компанії — Bloomberg Terminal — є одним з найбільш відомих і потужних інструментів для фінансової аналітики, торгових операцій та збору даних в реальному часі. За допомогою цієї платформи клієнти можуть отримувати фінансові звіти, новини, дані про ціни активів, а також використовувати інструменти для побудови фінансових моделей.

Важливим напрямом роботи Bloomberg є також Sustainable Finance. Компанія активно розвиває послуги, що допомагають інвесторам оцінювати і управляти ризиками та можливостями у сфері сталого розвитку. Вони використовують власну методологію для оцінки ESG-факторів, що допомагає клієнтам приймати обґрунтовані рішення з урахуванням екологічних, соціальних та управлінських аспектів діяльності компанії.

Bloomberg активно працює над вдосконаленням своєї екосистеми для збору, аналізу та поширення даних, зокрема у сфері сталого розвитку, надаючи інвесторам доступ до інформації про ESG рейтинги компаній по всьому світу.

Основні характеристики ESG Disclosure Score від Bloomberg:

- мета: ESG Disclosure Score допомагає інвесторам зрозуміти рівень деталізації та прозорості у звітності компанії щодо екологічних, соціальних та управлінських (ESG) аспектів. Цей показник надає уявлення про те, наскільки якісно компанія розкриває свої ESG-ризики, можливості та практики. Оцінка не вимірює безпосередньо ефективність ESG-практик компанії, а зосереджується лише на якості та повноті розкритих даних;

- методологія оцінки: розрахунок базується на кількості ESG-даних, які компанія розкриває публічно. Охоплюється понад 120 різних показників у категоріях: екологічні, соціальні та управлінські фактори. До оцінюваних показників входять: викиди парникових газів, споживання енергії, управління відходами, різноманітність персоналу, права людини, винагорода керівників, структура правління тощо;

- оцінки варіюються від 0 до 100: 0 — мінімальна прозорість. 100 — максимально детальна і відкрита звітність;

- категорії факторів ESG: екологічні (E) (враховуються такі аспекти, як вплив на довкілля, вуглецевий слід, управління ресурсами, екологічні ризики та кліматичні виклики); соціальні (S) (аналізуються питання трудових практик, різноманітності персоналу, взаємовідносин із громадою, безпека продуктів та соціальна відповідальність); управлінські (G) (оцінюється прозорість корпоративного управління, структура правління, винагорода керівників, дотримання бізнес-етики та антикорупційні заходи);

- джерела даних: Bloomberg збирає ESG-дані з публічно доступних джерел, зокрема: звітів про сталий розвиток, річних звітів, нормативних документів, офіційних веб-сайтів компаній та прямих звітів самих компаній;

- сфери застосування. Інвестори: використовують цей показник для оцінки прозорості ESG-звітності компаній, аналізу ризиків і можливостей. Компанії: можуть використовувати оцінку як еталон для вдосконалення своєї звітності, відповідності очікуванням інвесторів та демонстрації сталості. Дослідники: використовують для порівняння компаній у межах однієї галузі, оцінки тенденцій у звітності та виявлення найкращих практик сталого розвитку.

- обмеження: ESG Disclosure Score не вимірює фактичний вплив ESG-практик компанії на результати її діяльності та навколишнє середовище. Високий бал у рейтингу не означає, що компанія має сильні ESG-практики; він лише свідчить про якісне та повне звітування.

7. EcoVadis [24].

EcoVadis — це рейтингове агентство, яке оцінює, як добре компанії виконують вимоги сталого розвитку. На відміну від більшості інших агентств у цій сфері, рейтинги EcoVadis переважно призначені для партнерів по ланцюгу постачання, щоб зрозуміти, як компанії працюють у сфері сталого розвитку та які ризики вони несуть.

У 2022 році EcoVadis випустила 40 000 карток оцінок, з яких майже половина належала новим компаніям, що приєдналися. Станом на сьогодні EcoVadis оцінило в цілому 107 000 компаній, що разом працевлаштовують понад 90 мільйонів працівників по всьому світу. Залежно від порівняльного рейтингу серед галузевих конкурентів, EcoVadis надає визнання через різні рівні досягнень, включаючи платинові, золоті, срібні або бронзові медалі.

Методика оцінки передбачає переваги впровадження сталих закупівель, зменшення ризику порушень у ланцюгу постачання, захист бренду та репутації компанії, зниження витрат завдяки співпраці (наприклад, зменшення споживання енергії), полегшення доступу до капіталу, підвищення вартості компанії (наприклад, інтеграція ESG-факторів у процес ухвалення інвестиційних рішень) та отримання конкурентної переваги на ринку, коли споживачі вимагають "зеленого" та відповідального ланцюга постачання.

Рішення EcoVadis надає онлайн-інструменти для співпраці між компаніями, які дозволяють керівникам відділів закупівель отримувати доступ до зручних та динамічних карток оцінки та моніторити сталу діяльність своїх партнерів по бізнесу, а також відслідковувати їхні дії щодо вдосконалення показників.

Оцінка дозволяє компаніям порівнювати свої результати з результатами конкурентів у галузі, а також допомагає оцінити загальну сталу діяльність компанії в абсолютних показниках: 0 — незадовільно — не виявлено елементів сталого постачання; 25 — частково — не всі основні критерії активовані або недостатньо розкриті; 50 — добре — основні активовані критерії покриті сталими практиками; 75 — розвинуто — особливо розвинуті практики за всіма активованими критеріями; 100 — чудово — всеосяжні та інноваційні практики. Оцінки відсутні у вільному доступі.

За даними вищеописаних рейтингових агентств було проаналізовано десять найбільших по капіталізації американських компаній технологічного сектору: Tesla Inc, Apple Inc, Accenture plc, Adobe Inc, ASML Holding NV, Broadcom Inc, Salesforce Inc, Cisco Systems Inc, Microsoft Corporation, ServiceNow Inc (Табл. 1). У таблицю також додано показник Profit Margin для відслідковування взаємозв'язку між ESG-рейтингом та рентабельності діяльності.

Таблиця 1. ESG-рейтинг компаній технологічного сектору у 2024 році

Компанії	S&P Global ESG	MSCI ESG Research	Sustainalytics	JUST Capital	LSEG	Bloomberg	Profit Margin
Tesla Inc	37	BBB	24.7	69 th of 937	72	52	13.12%
Apple Inc	46	BBB	16.8	17 th of 937	72	64	23.97%
Accenture plc	54	AA	11.9	3 th of 937	81	64	11.19%
Adobe Inc	57	AAA	14.1	34 th of 937	77	63	25.59%
ASML Holding NV	70	AAA	9.2	-	75	-	26.40%
Broadcom Inc	36	A	19.2	269 th of 937	53	-	10.88%
Salesforce Inc	61	AA	15.0	23 th of 937	60	54	15.44%
Cisco Systems Inc	67	AA	12.9	118 th of 937	66	55	17.73%
Microsoft Corporation	56	AA	14.2	42 th of 937	78	69	35.61%
ServiceNow Inc	57	AAA	15.0	37 th of 937	79	75	12.77%

Джерело: сформовано авторами на основі ESG-рейтингу компаній наведених у таблиці агенств [18; 19; 20; 21; 22; 23].

Серед аналізованих компаній ASML Holding NV та Adobe Inc отримали найвищі ESG-рейтинг AAA від MSCI ESG Research. Ці компанії мають сильні управлінські підходи до ESG-ризиків і пропонують продукти, що роблять позитивний внесок у сталий розвиток. Найгірший ESG-рейтинг (BBB) мають Tesla Inc і Apple Inc, що свідчить про слабші управлінські заходи щодо ESG-ризиків у порівнянні з конкурентами.

Рейтинги різних агентств мають певні розбіжності, хоча загальна тенденція є узгодженою. Наприклад, Microsoft Corporation має оцінку AA від MSCI ESG, але 78 балів від S&P Global ESG, що свідчить про високий рівень ESG-управління за обома джерелами. У випадку Tesla Inc, розбіжності є більш значимими: BBB від MSCI ESG, але лише 37 балів за S&P Global ESG, що може вказувати на різні критерії оцінювання та вагові коефіцієнти агентств.

Аналіз показує слабкий, але позитивний зв'язок між рівнем ESG-рейтингів і показником Profit Margin. Компанії з високими ESG-рейтингами, наприклад ASML Holding NV (AAA), демонструють один із найвищих Profit Margin (26.4%). Водночас компанії з нижчими ESG-рейтингами, наприклад Tesla Inc (BBB), мають середній рівень Profit Margin (13.12%). В середньому, вищі ESG-рейтинги супроводжуються кращими фінансовими показниками, але існують винятки, зумовлені специфікою галузей та бізнес-моделей.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Основним висновком дослідження є те, що рейтингове агентство застосовують абсолютно не однорідні. власні підходи до оцінювання ESG-факторів, що впливає на результати. Зокрема, MSCI ESG Research зосереджується на порівнянні компаній всередині однієї галузі, використовуючи шкалу від CCC до AAA, S&P Global ESG використовує детальну анкету, яка охоплює екологічні, соціальні та управлінські аспекти, Sustainalytics оцінює компанії за ступенем ризику, пов'язаного з ESG-факторами, поділяючи їх на п'ять категорій ризику (незначний, низький, середній, високий, серйозний). Ці розбіжності в методиках призводять до певних варіацій у результатах. Наприклад, компанія, яка

отримала рейтинг AAA від MSCI ESG, може мати значно нижчу оцінку в системі S&P Global ESG. Різниця пояснюється вагою, яка надається конкретним аспектам ESG, та джерелами даних.

Серед аналізованих технологічних компаній найвищі рейтинги (AAA) отримали ASML Holding NV та Adobe Inc, що свідчить про сильне управління ризиками та внесок у сталий розвиток. Окремі компанії, такі як Tesla Inc та Apple Inc, мають нижчі рейтинги BBB, що вказує на потребу вдосконалення їхніх ESG-стратегій. Загальний тренд показує, що компанії з вищими ESG-рейтингами, як правило, забезпечують більшу прозорість і краще адаптуються до викликів, пов'язаних із сталим розвитком. Це підвищує їхню інвестиційну привабливість, особливо серед інституційних інвесторів, які все більше зосереджуються на сталому фінансуванні.

ESG-рейтинг стає ключовим фактором у процесі прийняття інвестиційних рішень. Інвестори використовують ці рейтинги для оцінки довгострокових ризиків, пов'язаних з екологічними чи соціальними аспектами діяльності компаній, підтримки компаній, які демонструють відповідальність у відношенні до довкілля, працівників і суспільства.

Компанії з високими ESG-рейтингами, як правило, приваблюють більше інвестицій через зниження ризиків та позитивну репутацію. Проте аналіз також показує, що існує потреба у врахуванні оцінок кількох агентств для отримання об'єктивної картини. Інвестори, які ігнорують ESG-фактори, ризикують втратити перспективні можливості та зіткнутися з неочікуваними ризиками.

Високий ESG-рейтинг є показником не лише стійкого розвитку, але й потенційного фінансового успіху, хоча він не завжди гарантує максимальний фінансовий результат. Для інвесторів важливо враховувати оцінки кількох рейтингових агентств і комплексно аналізувати фінансові показники у поєднанні з ESG-практиками.

Література:

1. Лагодієнко О., Руденко С., Лагодієнко Н. Оцінка відповідності підприємств критеріям ESG: основні виклики. *Економіка та суспільство*, 2024 (66). URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-66-26>
2. Бондаренко, Л., Скоропад, І. Сучасні тенденції ESG-активностей компаній в Україні та світі. *Економіка та суспільство*, 2024 (66). URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-66-62>
3. Камінський А.Б., Негрей М.В., Федчун А. Ефект ESG-score в оцінці ризику прямих та портфельних інвестицій: докази з ринків ЦСЄ. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм*. 2022. № 15. С. 38—44.
4. Кіржецький М., Кіржецька Ю. Актуальні аспекти сталого бізнесу за ESG стандартами в Україні. *Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія "Проблеми економіки та управління"*. 2022. Випуск 6. С. 32—40.
5. Леус Д. В. Врахування ESG-критеріїв при здійсненні портфельного інвестування у сталий розвиток. *Інвестиції: практика та досвід*. 2014. № 2. С. 72—75.
6. Корчагіна Л.Ф. Розвиток теоретико-методичних підходів до організації процесу створення ESG-звітності

на підприємствах. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія "Економічна"*. 2023. Вип. 105. С. 57—66.

7. Матос П. ESG-принципи та відповідальне інституційне інвестування у світі: Критичний огляд досліджень; пер. з англ. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2020. 88 с.

8. Воронько-Невіднича Т.В., Собчишин В.М., Носенко В.О., Хрипко А.А., Катрич Д.А. Імплементация ESG принципів у функціонування підприємств агропродовольчої сфери в контексті забезпечення стратегії капіталізації. *Ukrainian Journal of Applied Economics and Technology*. 2023. № 3. С. 171—176.

9. Коновальченко А. Як інноваційні підходи до ESG допомагають відновленню України. *Економічна правда*. 2024. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2024/01/15/708751/>

10. Макаренко І.О. Інкorporація ESG-критеріїв у діяльність компаній у контексті їх інвестиційного скринінгу. *Економіка, управління та адміністрування*. 2023. № 2 (104). С. 86—93.

11. Лагодієнко О.В. Застосування ESG-принципів у роботі підприємств: перспективи та реалізація. *Причорноморські економічні студії*. 2022. № 77. С. 39—44.

12. Лагодієнко О.В. Питання інтеграції ESG концепції у маркетингову діяльність підприємств. *Причорноморські економічні студії*. 2023. № 83. С. 65—69.

13. Лівощко Т. Моніторинг за ESG-принципами та його вплив на конкурентоспроможність суб'єктів господарювання. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2022. № 5. С. 158—164.

14. Пшик Б.І. Деякі аспекти моніторингу ESG-активності підприємств. *Агросвіт*. 2024. № 14. С. 12—20.

15. Яцишина К., Яцишин Т. Оцінка готовності підприємств України до врахування ESG-факторів при плануванні бізнес-стратегій. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2024. № 24. С. 9—13.

16. Ганусич В. Аналіз ESG рейтингу компанії. *Acta Academia Beregsasiensis. Economics*. Берегове, 2022. Випуск 2. С. 257—265.

17. Risk watch initiative, URL: <https://risk-indexes.com/esg-index/>

18. S&P Global ESG, URL: <https://www.spglobal.com/esg/solutions/esg-scores-data>

19. MSCI ESG Research, URL: <https://www.msci.com/sustainable-investing/esg-ratings>

20. Sustainalytics, URL: <https://www.sustainalytics.com/>

21. JUST Capital, URL: <https://justcapital.com/rankings/>

22. LSEG (London Stock Exchange Group), URL: <https://www.lseg.com/en>

23. Bloomberg ESG Disclosures Scores URL: <https://www.esg-advising.com/insights/bloombergs-esg-disclosure-score>

24. EcoVadis, URL: <https://ecovadis.com/>

References:

1. Lahodiienko, O., Rudenko, S. and Lahodiienko, N. (2024), "Assessment of companies' compliance with ESG criteria: key challenges.", *Economika ta suspilstvo*, vol. 66.

2. Bondarenko, L. and Skoropad, I. (2024), "Current trends in ESG activities of companies in Ukraine and the world", *Ekonomika ta suspilstvo*, vol. 66.

3. Kaminskyi, A.B., Nehrei, M.V. and Fedchun, A. (2022), "The effect of ESG scores in direct and portfolio investment risk assessment: evidence from CEE markets", *Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho universytetu imeni V. N. Karazina. Serii: Mizhnarodni vidnosyny. Ekonomika. Krainoznavstvo. Turyzm.*, vol. 15, pp. 38—44.

4. Kirzhetskyi, M. and Kirzhetska, Yu. (2022), "Relevant aspects of sustainable business according to ESG standards in Ukraine", *Visnyi Natsionalnoho universytetu "Lvivska politekhniky"*. Serii "Problemy ekonomiky ta upravlinnia", vol. 6, pp. 32—40.

5. Leus, D. V. (2014), "Consideration of ESG criteria when making portfolio investments in sustainable development", *Ekonomika ta derzhava*, vol. 5, pp. 72—75.

6. Korchahina, L.F. (2023), "Development of theoretical and methodological approaches to organising the process of creating ESG reporting at enterprises.", *Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho universytetu imeni V.N. Karazina. Serii "Ekonomichna"*, vol. 105, pp. 57—66.

7. Matos, P. (2020), *ESG-pryntsyipy ta vidpovidalne instytutsiine investuvannia u sviti: Krytychnyi ohliad doslidzhen; per. z anhli [ESG principles and responsible institutional investing in the world: A critical review of research]*, Vydavnytstvo Lvivskoi politekhniky, Lviv, Ukraine.

8. Voronko-Nevidnycha, T.V., Sobchyshyn, V.M., Nosenko, V.O., Khrypko, A.A. and Katrych, D.A. (2023), "Implementation of ESG principles in the functioning of agri-food enterprises in the context of ensuring capitalisation strategy", *Ukrainian Journal of Applied Economics and Technology*, vol. 3, pp. 171—176.

9. Konovalchenko, A. (2024), "How innovative ESG approaches are helping Ukraine's recovery", *Ekonomichna pravda.*, available at: <https://www.epravda.com.ua/columns/2024/01/15/708751/> (Accessed 06 Jan 2025)

10. Makarenko, I.O. (2023), "Incorporating ESG criteria into the activities of companies in the context of their investment screening", *Ekonomika, upravlinnia ta administruvannia.*, vol. 2 (104), pp. 86—93.

11. Lahodiienko, O.V. (2022), "Application of ESG principles in the work of enterprises: prospects and implementation", *Prychornomorski ekonomichni studii*, vol. 77, pp. 39—44.

12. Lahodiienko, O.V. (2023), "Issues of integrating the ESG concept into the marketing activities of enterprises", *Prychornomorski ekonomichni studii*, vol. 83, pp. 65—69.

13. Livoshko, T. (2022), "ESG monitoring and its impact on the competitiveness of business entities", *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu*, vol. 5, pp. 158—164.

14. Pshyk, B.I. (2024), "Some aspects of monitoring the ESG activity of enterprises", *Ahrosvit*, vol. 14, pp. 12—20.

15. Yatsyshyna, K. and Yatsyshyn, T. (2024), "Assessing the readiness of Ukrainian enterprises to take into account ESG factors when planning business strategies", *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu*, vol. 24, pp. 9—13.

16. Hanusych, V. (2022), "Analysis of the company's ESG rating", *Acta Academia Beregsasiensis. Economics*, vol. 2, pp. 257—265.

17. Risk watch initiative (2024), available at: <https://risk-indexes.com/esg-index/> (Accessed 06 Jan 2025).

18. S&P Global ESG (2024), available at: <https://www.spglobal.com/esg/solutions/esg-scores-data> (Accessed 06 Jan 2025).

19. MSCI ESG Research (2024), available at: <https://www.msci.com/sustainable-investing/esg-ratings> (Accessed 06 Jan 2025).

20. Sustainalytics (2024), available at: <https://www.sustainalytics.com/> (Accessed 06 Jan 2025).

21. JUST Capital (2024), available at: <https://just-capital.com/rankings/> (Accessed 06 Jan 2025).

22. LSEG (London Stock Exchange Group) (2024), available at: <https://www.lseg.com/en> (Accessed 06 Jan 2025).

23. Bloomberg ESG Disclosures Scores (2024), available at: <https://www.esg-advising.com/insights/bloombergs-esg-disclosure-score> (Accessed 06 Jan 2025).

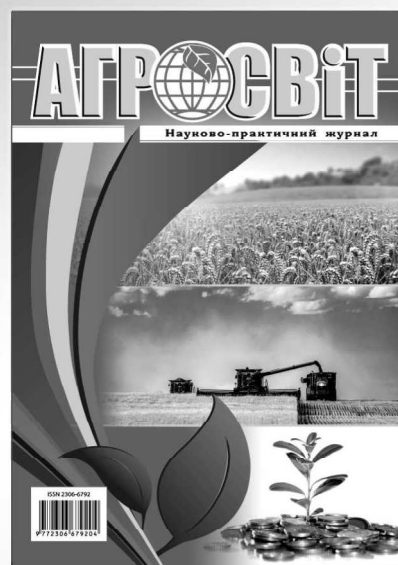
24. EcoVadis (2024), available at: <https://ecovadis.com/> (Accessed 06 Jan 2025).

Стаття надійшла до редакції 08.01.2025 р.

АГРОСВІТ

<https://nayka.com.ua>

Передплатний індекс: 23847

Виходить 24 рази на рік

Журнал включено до переліку наукових фахових видань України з ЕКОНОМІЧНИХ НАУК (Категорія «Б»)

Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292